3.3.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan lausunto hallituksen esityksestä 15/2021 vp

HEL 2021-002577 T 03 00 00

HE 15/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 16 ja 22 §:n muuttamisesta

Eduskunta on pyytänyt viitteen mukaiseen valiokuntakuulemiseen liittyen Helsingin kaupungin kirjallista asiantuntijalausuntoa. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala lausuu pyyntöön viitaten seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tartuntatautilain kahta pykälää. Voimassa olevaa 16 §:ää ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että aluehallintoviraston mahdollisuus tehdä yksittäiseen tai useaan henkilöön kohdistuva päätös pakollisesta terveystarkastuksesta ilmenisi nykyistä selkeämmin sekä säännöksestä että sitä koskevista säännöskohtaisista perusteluista. Tarkennus on aiheellinen, sillä voimassa olevan lain yksityiskohtaisten perustelujen perusteella on voinut syntyä se vaikutelma, että pakollista terveystarkastusta koskeva päätös edellyttäisi aina yksilöllistä harkintaa eikä laajempaa joukkoa koskevia kohdennettuja päätöksiä pakollisesta terveystarkastuksesta ei ole tehty.

16 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voisi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakolliseen terveystarkastukseen osallistumisesta. Nykyisin oikeus on vain aluehallintovirastolla. Tämä on perusteltu lisäys.

22 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen tai perustellusti sairastuneeksi epäillyn ja näille taudeille altistuneen tai perustellusti altistuneeksi epäillyn henkilön velvollisuudesta antaa itseään koskevia tietoja asiaa selvittävälle terveydenhuollon ammattihenkilölle. Voimassa olevassa tartuntatautilaissa eikä muussakaan terveydenhuollon lainsäädännössä ole säännöstä, joka velvoittaisi potilaan antamaan itseään koskevia tietoja terveydenhuollon henkilöstölle. Henkilöllä itsellään ei siten ole nykyisin velvollisuutta antaa itseään koskevia tietoja tilanteessa, jossa hän on altistunut tai sairastunut tai hänen voidaan perustellusti epäillä altistuneen tai sairastuneen yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin. Terveydenhuollon ammattihenkilö tarvitsisi näitä tietoja, jotta hän voisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi. Tiedot olisivat välttämättömiä myös tartunnan saaneiden hoitoon

Postiosoite PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI sosiaalijaterveys@hel.fi
Käyntiosoite Toinen linja 4 A Helsinki 53 www.hel.fi/sote
Puhelin +358 9 310 5015 **Faksi** +358 9 310 42504
Y-tunnus 0201256-6
Tilinro FI1880001200052430 **Alv.nro** FI02012566

saattamiseksi. Nykytilanteen korjaamiseksi pykäläehdotus on perusteltu.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää lähtökohtaisesti esitettyjä muutoksia oikeansuuntaisina. Sen sijaan lainsäädäntö jättää rajojen terveysturvallisuusjärjestelyt edelleen puutteelliseksi, vaikka aluehallintovirasto voisikin määrätä laajat terveystarkastukset maahan saavuttaessa. Nykyisillä matkustajamäärillä terveystarkastukset esim. Helsingin satamassa ovat vielä toteutettavissa, mutta jos matkustajamäärät olennaisesti lisääntyvät nykyisestä, laajamittaisten terveystarkastusten järjestäminen olisi erittäin vaikeaa tai jopa mahdotonta.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala ehdottaa, että maahantulon edellytykseksi säädetään määräaikaisesti negatiivinen testitulos ainakin muille kuin Suomen kansalaisille tai Suomessa pysyvästi asuville ulkomaalaisille. Tällöin satamassa testattavien määrä vähenisi huomattavasti ja satamatestaukset pystyttäisiin järjestämään vaarantamatta muuta epidemian hallitsemiseksi tarvittavaa kapasiteettia esimerkiksi tartunnanjäljityksessä ja rokotuksissa. Useat muut EU-maat edellyttävät ennen maahan saapumista tehtävää Covid-19 –testiä.

Lisäksi lainsäädäntöön voitaisiin lisätä mahdollisuus pakollisen terveystarkastuksen määräämiseen testitodistuksen esittämisestä huolimatta tai säätää joitakin edellytyksiä testitodistuksen luotettavuuden varmistamiseksi. Olisi tarpeellista myös mahdollistaa matkustajien velvoittaminen uusintatestiin maahan saapumisen jälkeen sekä käyttämään sähköistä järjestelmää rekisteröitymiseen ja toisen testiajan varaamiseen, mikäli sitä ei voitaisi tehdä aluehallintoviraston 16 §:n mukaisessa päätöksessä.

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja